

طوری که وزراء پیشنهاد کرده اند برای مصارف اردو کشی و مخارج مخفیة نوشته شود بهتر است که تصریح شود.

(مجدداً با اصلاح مزبور خوانده شد)

حاج سید ابراهیم - در آنجا مطابق لایحه وزراء يك چیزی باید قید شود (مخارجی که بتصویب هیئت وزراء حواله میشود) و یکی هم گما میکنم که در آخرش نوشته شود که در صورت دفع حاجت صورت مخارجش را بمحاسبات کل مالیه خواهند داد خوب است قید شود در وقتی که حاجت رفع بشود و مقام اقتضا کند صورت آنرا بمحاسبات کل وزارت مالیه خواهند داد و الا در اساسش بنده موافقم و تصویب میکنم ولی این دو قید را بنده لازم میدانم و باید زیاد شود.

لواءالدوله - وقتیکه يك هیئت وزراء در مملکت برای تصفیه امور معین شد البته بعضی لوازم هم لازم دارند که اگر فراهم نکنیم آنوقت باز بر - میگردد و تصفیر راجع میشود بما این مسلم است آنها وقتی سیصد هزار تومان را خواستند برای اردو کشی و مخارج مخفیة نمیشود اسم بردم مخارج مخفی را بنده میدانم چیست برای این است بعضی را بعضی نقاط بفرستند بعضی را بپورتها بدهند و بنده تصور میکنم که اگر این مساعدتها با دولت نشود گمان میکنم که با هیئت دولت همراهی نکرده ایم و آن چیزهاییکه برای ما پیش میآید ضرر ما است با آنها همراهیم.

حاج سید ابراهیم - علاوه بر این فرمایش را که آقای حاج سید ابراهیم فرمودند جواب از طرف وزراء عظام داده نشده که بعد از آنکه این مخارج را فرمودند صورت بمالیه میدهند یا نمیدهند مخارجی که تاجال داده شده است از برای اردو کشی جزء این سیصد هزار تومان است یا خیر این سیصد هزار تومان باید معین شود صورت مخارجش را همان وقتیکه اردو اعزام میشود بمالیه و خزانه دار کل میدهد یا خیر و همینطور صورت مخارج مخفیة را.

وزیر داخله - البته این قسمتی که راجع باعزام اردوها است آن چیزی نیست که تاخیر بشود در صورت دادن او ولی آنچه راجع بمصارف مخفیة است وقتیکه هیئت دولت صلاح بداند آنرا هم صورتش را میدهند.

رئیس - دیگر مخالفی نیست رأی میگیریم آقایانیکه تصویب میکنند ورقه سفید و آقایانیکه تصویب نمیکند ورقه کبود خواهند داد (اورا رأی اخذ و حاج میرزا رضا خان بعده (۵۴) احصاء نمودند

رئیس - با اکثریت (۵۴) رأی از (۷۱) نفر نمایندگان حاضر تصویب شد.

رئیس - دستور سه شنبه بیستم بقیه قانون انتخابات - راپورت کمیسیون بودجه در باب عبدالعلی مجاهد.

رئیس - راجع بدستور مخالفی نیست (مخالفی نبود)

رئیس الوزراء - چون آقای دبیر الملک ناخوش بوده و برای معالجه بفرنکستان رفتند موقع هم باریک بود وزیر است و تلگراف نداشتیم لهذا آقای معاضد السلطنه را برای وزارت است و تلگراف انتخاب کردیم.

(مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

جلسه ۲۸۴

صورت مشروح يوم شنبه ۲۰ شهر شعبان المعظم ۱۳۲۹

رئیس - آقای مؤتمن الملک سه ساعت قبل از ظهر بجای خود جلوس نموده و پس از ده دقیقه مجلس افتتاح گردید صورت مجلس روز شنبه (۱۷) را آقای آقامیرزا ابراهیم خان قرائت نمودند (غائبین جلسه قبل) آقا میرزا علی اکبرخان بدون اجازه سلیمان میرزا فرزانه با اجازه غائب آقایان آقاشیخ - محمد حسین یزدی.

دکتر امیر خان - آقا میرزا اسدالله خان کردستانی - ناصر الاسلام - لواءالدوله - آقامیرزا ابراهیم قمی - میرزایانس هر یک نیم ساعت و آقای متین السلطنه پنجاه دقیقه و آقای میرزا سلطان ۵ دقیقه از وقت مقرر تأخیر نمودند.

حاج عز الممالک - بنده عرضم این بود که حاج وکیل الرعایا با تخفیف مخالف نبود باید اصلاح شود.

رئیس - خودشان باید حاضر باشند و عقیده - شان را بگویند در صورت مجلس هم همچو چیزی نبود دیگر کسی مخالف نیست (اظهار شد خیر) صورت مجلس تصویب شد قانون انتخابات - ماده دویم را اول قرائت میکنند برای اینکه ماده اول مربوط است بماده دویم باینجهت اول ماده دویم قرائت میشود و مذاکره میکنیم بعد ماده اول را میخوانیم (ماده مزبور بعبارت ذیل قرائت شد)

ماده (۲) تقسیم نمایندگان ملت نسبت بجمعیت تخمینی ولایات و اهمیت محلی از قرار شرح جدولی است که بآخر نظامنامه منضم شده است.

بهجت - پیش از اینکه ورود بکنیم بحوزه بندیها در ماده دویم يك چیزی بنظر میرسد که باید مسبق باشیم و آن اینست که مینویسد تقسیم نمایندگان ایالات و ولایات از قرار فهرستی است که بآخر نظامنامه منضم است حالا ما باید بدانیم که با این ترتیب چکار میخواهیم بکنیم بنویسیم طهران ده نفر یا آذربایجان (۲۷) نفر چطور میشود ما میتوانیم این کار را بکنیم بنده در اینجا يك نظر ابتدائی از برایم پیدا میشود و آن اینست که در این موضوع اول باید ببینیم نقطه نظر مجلس در وقت انتخابات از چه قرار است از قرار عده نفوس است یا نظر با اهمیت موقع سیاسی است و جغرافیائی است و حیثیت تجارتنی را هم ملاحظه میکنند یا خیر معنی مقصود فقط نقطه نظری جمعیت است یا اینکه خصوصیات آب و خاک هم ملاحظه میشود گمان میکنم نقطه نظری که در اینجا هست فقط جمعیت است یعنی حیثیت تجارتنی و اقتصادی وغیره هیچ ملاحظه نشده است اگر چه در پایتخت يك خصوصیتی منظور نظر نمایندگان بود ولی در غیر پایتخت گویا فقط نظر بجمعیت است پس اگر نظر بجمعیت است اولاً ما باید یکماده اینججا بگذرانیم یعنی بنویسیم که هر پنجاه هزار نفر صد هزار نفری حق یک نفر نماینده دارد و چون این ماده را هنوز نگذرانیده ایم نمیتوانم بگویم که آذربایجان (۲۷) برای چه بگوئیم عربستان پنج نفر داشته باشد یا فارس ده نفر یا شانزده نفر داشته باشد دلخواه که نیست لابد باید از روی يك مقیاس باشد اگر از روی يك مقیاس است اولاً آن مقیاس را ما باید بدانیم چه

چیز است اگر آن مقیاس اینستکه هر صد هزار نفر یا پنجاه هزار نفر بکنفر نماینده داشته باشند باید بموجب یکماده معلوم بشود آنوقت هم دیگر محتاج بان نیست که این حوزه بندیها را در دو مجلس بگذرانیم این يك نظامنامه داخلی است شاید جمعیت طهران سیصد هزار نفر شد خواهد گفت قانون همیشه قابل تغییر است بنده عرض میکنم صحیح است ولی در قانون که همیشه نظر بتغییر نباید باشد که همیشه وضعی کنیم بعد تغییرش بدهیم یا اینکه اگر اقتضا آن مملکت مجبور بان کرد آن را رأی بدهیم اگر نکرد رأی ندهیم و اساساً بنده نمیدانم این چه رائی است که پارلمان ما میدهد مثلاً ما رأی میدهیم که شیراز سیصد هزار نفر جمعیت دارد شاید بیشتر داشته باشد آیا این رأی مبنی بر يك احصائیه است که فرضاً هم که مبنی بر احصائیه صحیحی باشد اصلاً این مطلب قابل رأی نیست پس بنده عقیده ام این است که یکماده را اینجا ابتداء باید رأی بدهیم که هر صد هزار نفری یا پنجاه هزار نفری بکنفر نماینده بفرستند یا پارلمان و آن اساس انتخابات ما خواهد بود و مطابق آنماده انتخابات مستقیم کداریم همینطور یکماده میگذرانیم که هر صد هزار نفر بکنفر آنوقت مطابق این ماده يك نظامنامه داخلی بترتیب داده خواهد شد حالا اگر وزارت داخله برایش اشکالی پیدا شود ممکن است آن نظامنامه داخلی را يك کمیسیونی از مجلس معین بشود که آن را ترتیب بدهد والا اگر باینقسم ترتیب بدهیم یقیناً باب شکایات از اطراف باز می شود برای این که ما پیش خودمان فرض کرده ایم جمعیت فارس سه کرور صد هزار نفر است فردا شکایت میرسد که بیشتر است و مطابق عده نفوس بآنها حق داده نشده است پس چطور مجلس میتواند این رأی را بدهد و فارس مثلاً سه کرور صد هزار نفر است از کی این مسئله محقق شده است این مثل این مینماید که برای قضاوت و مسائلیکه راجع به امور قضاوت است بنشینم رأی بدهم و اگر آن دو نفر باهم مراجعه داشتند آنطور رأی بدهم ما که نمیتوانیم که از روی حدس و تخمین رأی بدهیم ما اگر میخواهیم در این خصوص يك رأی بدهیم باید از روی يك احصائیه صحیحی باشد آن را هم کندانیم فرضاً هم که يك احصائیه صحیحی داشته باشیم وظیفه پارلمان نیست که در اینخصوص رأی بدهد مجلس وظیفه اش فقط اینستکه عده را معین کند آنوقت سایر ترتیبات آن باید يك نظامنامه دائمی باشد و ترتیب و تعیین عده و مأخذ انتخابات هم بغیر از اینکه یکماده بگذرد که صد هزار نفری بکنفر نماینده داشته باشد و تمام بشود راهی ندارد.

ذکاء الملک مخبر - در خصوص اینکه مأخذ عده نمایندگان عده نفوس ولایات باشد همین طوریکه آقای بهجت فرمودند نظر کمیسیون هم بر این بوده است منتهی اینست که چون احصائیه صحیحی نداریم از روی تخمین عمل کرده ایم و ممکن است که در خیلی موارد هم اشتباه کرده باشیم اما چاره نیست ولی اینکه میفرمائید مأخذ را بموجب يك ماده قانونی معین کنیم و باقی جدول حور بندی را واگذار کنیم بنظامنامه داخلی این را بنده شخصاً تصدیق ندارم و گمان میکنم که اینطور نباید باشد ترتیب انتخابات وعده نمایندگان که به ریالت و ولایاتی

و هیچ حقی از کسی سلب نمیشود حالا فرضاً اگر قرار بدیم که آراء اهالی ایوان کی ورامین درخوار جمع شود شاید اهالی ایوان کی ورامین بگویند بچه دلیل مرکز انتخاب ماخوار باشد و در آنجا استخراج بشود و تصور میکنند که اگر در ورامین استخراج نشود با اهالی آنجا برمیخورد اینکه آقای معزز الملک گفتند مملکت بتقسیمات مختلفه تقسیم میشود مثلاً از حیث اداره یک تقسیم میشود از حیث نظام یک تقسیم میشود و از حیث مالیه یک تقسیم میشود از حیث انتخابات یک تقسیم میشود از حیث صنعت و تجارت یک تقسیم این تقسیمات هنوز در مملکت ما ترتیب داده نشده است که مردم بدانند اگر در یک نقطه دیگر آراء آنها را ببرند استخراج میکنند بکسی بر نمیخورد مانوس باین تقسیمات باشند که اگر مرکزیت انتخابات را در ایوان کی قرار بدهند طوری نمیشود و اینکه قرار نداده ایم که در همانجا استخراج بشود برای اینست که نظائر آن را چنین دیده ایم که بواسطه این مسئله اختلافات خیلی پیش آمده است و این اختلافات بسا اسباب شده است که امر انتخابات را بتوقیف انداخته است بواسطه اینکه این انتخابات واقع نشود ما گفتیم عجلتاً چون مردم آشنا باین ترتیب نشده اند و ذهنشان هنوز این مطالب را درک نکرده است عمل انتخابات را سهل کرده باشیم بنا براین که این انتخاباتیکه در این دوره هست بقدر کفایت صعب هست و مشکلات در پیش دارد و میدانیم که ممکن است خیلی اشکالات پیش بیاید و تا آنجا بیکه ممکن است باید از مشکلات پیش بینی بکنیم که واقع نشود اینست که اگر بهر یک از آن نقاط حق میدادیم که در آنجا استخراج آراء بشود و انجمن مرکزی در آنجا تشکیل شود میگفتند که این ترجیح بلا مرجع است پس گفتیم چند ولایت که در عرض یک دیگرند و در انتخاب شرکت دارند مرکز حکومت آنجا را مرکز قرار بدهند حالا مسلم است که ایوان کی و خوار و ورامین مرکز حکومتشان شهر طهران است از حیث امراداری و حکومتی تابع شهر طهران هستند آن وقت اگر مرکز آن ها را شهر طهران قرار بدیم ایرادی نخواهند داشت و این ضمناً مرکزیت ولایات را هم میرساند که اگر در بعضی نقاط مملکت نظر ها در امر مرکزیت مشوب شده باشند این مسئله یادآوری میکند مردم که مثلاً الموت و رودبار بدانند که مرکز آن ها شهر قزوین است پس این ترتیب محسنت چند دارد و دیگر آن که هیچ ترجیح بلا مرجعی در بین نیست این نظریات کمیسیون است و در این خصوص تمام ادله بیان شده است و بنده دیگری مکرر نمیکنم سایر آقایان هم مکرر نکنند نظر کنند ببینند این ترتیب را قبول دارند یا ندارند بهر حال هر عقیده که پیدا میکنند باید قطع شود و رأی مجلس آن را قطع می کند .

رئیس - مذاکرات کافی است (گفتند کافی است .)

رئیس - بخوانید (بترتیب ذیل قرائت شد) دماوند - عده نمایندگان - یک نفر .

رئیس - مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) محل انجمن جزء - دماوند .

رئیس - در محل انجمن جزء مخالفی هست (گفتند خیر) محل انجمن مرکزی دماوند .

رئیس - در محل انجمن مرکزی مخالفی هست (اظهاری نشد) شهریار - ساوجبلاغ - برغان و اشتهارد - عده نمایندگان یک نفر .

رئیس - در یک نفر مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) محل انجمن جزو علی شاه عوض کردان - اشتهارد .

رئیس - در محل انجمن جزء مخالفی نیست .

هزارالملک - بنده مخالفم لکن دلالی سابقه را باید تکرار کنم .

محل انجمن مرکزی - طهران

رئیس - مخالفی هست .

هزارالملک - اینکه آقای مخبر در همین جا فرمودند که مردم عادت نکرده اند با انتخابات باینجهه تعیین یک انجمن مرکزی در خارج از حوزه انتخابیه اسباب این میشود که مردم زیادتر عادت کنند با انتخابات این عجب است اگر مردم عادت نکرده اند با انتخابات پس در هر صورت چه انجمن مرکزی در حوزه انتخابیه چه در خارج باشد عادت نکرده اند و هیچ فرقی نمی کند بتعیین انجمن مرکزی چه در حوزه انتخابیه چه در خارج حوزه انتخابیه پس باید یک فکر دیگری کرد برای عادت کردن مردم بنده نمی فهمم که وظیفه این انجمن مرکزی در طهران چه خواهد بود کمیسیون انتخابات یک انجمن جزء معین کرده است برای عملیات در خود محل و یک انجمن مرکزی در خارج از محل که استخراج آراء بنمایند باید انجمن مرکزی هم در همان محل باشد بجهت اینکه عملیات در محل بعمل می آید استخراج هم در همانجا بعمل بیاید دیگر آنکه مسئله اطاعت و عدم اطاعت در بین نیست مردم آراء خودشان را داده اند و آراء آنها استخراج میشود باینکه اهالی شهریار اطاعت اهالی اشتهارد را فرضا نمیکند باینکه ابداً مربوط باین مطلب نیست و مسئله اطاعت و عدم اطاعت در بین نیست اینکه یک حوزه انتخابیه آراء خودشان را بیارند در طهران استخراج شود در صورتی که حوزه های انتخابیه از هم مجز است نمی دانم چه مناسبت دارد بجهت اینکه هیچ فرق نمیکند بین یک حوزه انتخابیه که حق یک نماینده دارد و یک حوزه انتخابیه طهران که حق ده نماینده دارد هر یک از این حوزه های انتخابیه در عالم خودشان مستقل میباشد و هیچ کم و کسری ندارند اینکه آراء آنها بیاید بطهران انجمن مرکزی طهران چه خواهد کرد غیر از یک استخراج یعنی استخراج را در همان حوزه انتخابیه باید قرارداد آن اسنادی کلاچ باین سه نقطه انتخابات است در انجمن مرکزی محل خودش باید نوشته شود و بنده نمی فهمم که بچه مناسبت در خارج از محل خودش باید استخراج بشود و اعتبار نامه نوشته شود بیاید برای اینکه حرف خودمان را پیش ببریم دلائل بترتیب از قبیل عادت نکردن مردم یا اینکه بگوئیم در ضمن انتخابات می خواهیم یادآوری کنیم مرکزیت را بپریم اینها خارج از فائده است باید در تمام حوزه ها انجمن مرکزی در خود محل باشد و از مدنظر انتخابات اهالی یک حوزه انتخابیه حق دارند که انجمن مرکزی

را در خود محل قرار بدهند و هیچ حوزه انتخاباتی دیگری حق ندارد که برای حوزه آنها بشود

رئیس - گویا مذاکرات کافی است .

حاج سید ابراهیم - این جواب هائیکه داده شد جواب نمیشود خوبست بفرمائید جواب بدهند

رئیس - میدانید این شور اول است بعلاوه آقای مخبر هم گفتند که ممکن است نظر کمیسیون تغییر کند .

حاج وکیل الرعایا - چون تکرار مذاکرات را لازم میدانم همیشه عرض میکنم اینست که تعیین کرده اند که انجمن مرکزی این نقاط در طهران باشد یک حکمتش اینست که وقتی که آن نماینده اعتبارنامه خودش را تقدیم مجلس میکند اشخاصی مهر کرده باشند اعتبار نامه آنها را که دیگر وقت مجلس برای اعتبار نامه آنها خیلی صرف نشود و این در واقع یک پیش بینی است که از برای آنها کرده اند .

رئیس - عده آقایانی که اجازه خواسته اند خیلی است و گمان میکنم مذاکرات کافی باشد بقیرا بخوانید (بترتیب ذیل قرائت شد)

کس و سولقان و ارتکه و لورا و شهرستانک (عده نمایندگان) یک نفر .

رئیس - در باب عده مخالفی هست ؟

(اظهاری نشد) .

محل انجمن مرکزی - کن - ارتکه - شهرستانک .

رئیس - مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) محل انجمن مرکزی طهران .

رئیس - در محل انجمن مرکزی مخالفی هست

بجهت - در ابتداء اجازه خواستم که اساساً عرض بکنم نوبت بنده نرسیده اینست که در این جا عرض میکنم که بدیهی است یک حوزه انتخابیه بحسب طبیعت و ابتدای نظر اینست که در همان حوزه مرکز انتخابیه انجمن مرکزی تشکیل شود ولی اتفاقات و احتیاجات ما را مجبور میکند که ما از این وضع طبیعی مان تجاوز بکنیم و ببینیم که از کجا شروع باین انتخابات می شود از مرکز شروع باینکه انتخابات میشود و چون بعضی نقاط زیر بار بعضی نقاط دیگر نیروند از این جهت گفتیم که مرکز حوزه انتخابیه نقطه متعدده در آن مرکز باشد که از آن اعلان انتخابات داده میشود فرض کنیم در یک حوزه انتخابیه که دارای دو حاکم یا دو نایب الحکومه باشد و از این دو نقطه باید یک نماینده انتخاب بشود انجمن مرکزی را در هر یک از این دو نقطه که بخواهیم قرار بدیم نقطه دیگر زیر بار نخواهد رفت باین جهت گفتیم یعنی ما را مجبور کرد این نظر که بگوئیم که در نقطه که از اینجا شروع میشود با انتخابات و اعلان انتخابات داده میشود در آنجا انجمن مرکزی تشکیل شود و باید آنجا که اعلان انتخابات میشود یک برتری داشته باشد سایر نقاط حالا بنده من باب مثال دو نقطه را میگویم مثلاً یک نقطه رام هرمز و یک نقطه بندر ناصری است اگر در رام هرمز اعلان انتخابات بدهند و انجمن مرکزی را در آنجا قرار بدهند هرگز ناصری زیر بار نخواهد رفت و همیشه بالعکس چون این وضع طبیعی را ما می دانیم اینست که بگوئیم باید از شوشتر اعلان انتخابات برانجمن

و ناصری داده شود و اعلان کنند از شوشتر که شما انجمن های جزعرا تشکیل بدهید و نتایج آراء را هم بفرستید اینجا ما استخراج خواهیم کرد اعتبارنامه را هم ما خواهیم داد اگر اختلاف نظری هم در بین باشد حل خواهیم کرد باین ملاحظاتی که ما مجبور میشویم که جاهائی که دو حکومت باشد حکومت نشین دارد مرکزیت را بجائی بدیم که فوق این نقاط باشد آنوقت آنجا را مرکز انتخابات کلی قرار بدیم یعنی اعلان انتخابات لذا بنامشود در آنجا تمام شود دیگر آقایان درست دقت بفرمایند باین عرایض بنده دیگر اشکالی باقی نمی ماند و رفع اختلافات میشود .

حاج عزاله ملک - اگر مرکز حوزه انتخابیه را یک نقطه قرار بدیم که بالنسبه بسیار نقاط مساوی باشد اسباب اشکال خواهد شد مثلاً کن و سولقان و شهرستانک برای یک یک انجمن انتخابیه جزئی معین کرده ایم و هیچ نمیتوان تصور کرد که هیچیک از این حوزه ها صلاحیت داشته باشد برای استخراج آراء سایر حوزه ها و هیچ نمیشود یک نماینده که باید بمجلس بیاید موقوف کرد انتخابات و اعتبار نامه او را بتصدیق یک چنین حوزه ایست که مجبور هستیم که یک مرکز دیگری برای آنها معین کنیم تا اینکه نتیجه آراء هر سه نقطه در آنجا معین شود اینست که مرکز انتخابات آن سه نقطه را طهران قرار داده اند که نماینده کی آن منتخب در طهران معین شود غیر از این هیچ ممکن نیست مگر نقاطیکه یک مرکزیت بسیار نقاط داشته باشد که جاهای دیگر قبول نکنند .

حاج سید ابراهیم - بنده عرض میکنم که یک قانون کلی را در تمام مملکت نمیتوان از برای یکی دو مورد که نادراً اتفاق می افتند طوری نوشت که در تمام موارد اسباب اشکال بشود حالا یک موردی را فرض میکنم که شاید در تمام مملکت یکی دو مورد بیشتر نباشد زیرا حکومت نقطه دیگر نبودند ولی این را بنده نمیتوانم تصور کنم که زیر بار رفتن در اینجا یعنی چه چه کسی میخواهد با آنها تحمیل کند حکومت آن محل اعلان میکند جمع میشوند اهالی اغلب انجمن نظارش تشکیل میشود ورقه میگیرند رأی میدهند متفرق میشوند دیگر مسئله برتری نیست منتهی یک انجمن مرکزی که آن باید این آراء را استخراج کند و نتیجه اش را بآن انجمن مرکزی اظهار نماید آراء را که بهم سنجیدند اکثریت او را معین میکنند و هر کسی دارای اکثریت است او وکیل است و انجمن مرکزی اعلان میکند که این شخص دارای اکثریت است و اعتبارنامه اش را می نویسند و مهر میکنند در همان محل مرکزی میدهند حالا منتهی چیزی که هست اگر بخواهند خیلی دقت بکنند در تمام مملکت هر یک مورد یا دو مورد باشد پیدا میشود که اشکالات در آنجا متصور است و ممکن است پیدا شود نباید قانون کلی را تغییر داد برای یکی دو فرد نادر بنده عقیده ام اینست که بعد از آنکه انجمن ها را معین کردند و تمام حوزه های انتخابیه را از هم مجز کردند آنوقت باید در حوزه انجمن مرکزی آن در خودش باشد .

رئیس - داخل در کلیات شدید .

حاج شیخ اسدالله - در همین ماده بخصوص

است عرض میکنم که نباید حوزه دیگری داخل در امور راجعه به حوزه دیگر شود و در هر حوزه انتخابیه باید آراء استخراج شود و انجمن مرکزی آن در همانجا تشکیل شود .

ذکاءالملک - برای اینکه مطلب ختم شود و در امثال این مورد دیگر آنقدر مذاکرات نشود عرض میکنم در این خصوص قبل از شروع در شور ثانی باید البته معلوم شود که مجلس این ترتیب کمیسیون قبول خواهد کرد یا نخواهد کرد و آنوقت در اینخصوص رأی خواهم گرفت حالا دیگر لازم نیست مذاکره شود مطلب معلوم شد حالا در جزئیات باید نظر کرد که فلان حوزه انتخابیه یک نفر نماینده یا چند نفر را قبول دارند یا ندارند اینست که تمام شود معین شد قبل از شور ثانی رأی خواهیم گرفت که انجمن مرکزی ممکن است در خارج از حوزه هم باشد یا خیر .

رئیس - گویا آن ترتیب پیشنهاد کردن اصلاح فراموش شده است این ترتیب را بطور اصلاح بنویسند و بفرستند بکمیسیون رجوع میکنیم چون متصل نطق میشود و ترتیب صحیحی در اصلاحات دیده نمیشود محل انجمن مرکزی طهران .

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) محل انجمن جزء آنچه تجریش .

رئیس - مخالفی نیست محل انجمن مرکزی طهران .

رئیس - مخالفی نیست .

حاج سید ابراهیم - آن آقایانیکه آقای مخبر فرمودند خوب بود اگر ما بطهران چهارده یا نوزده نفر نماینده میدادیم و آن عده را تقسیم بر این نقاط می نمودیم آنوقت این ترتیب صحیح بود که محل انجمن مرکزی همه اینها طهران باشد اما باین ترتیب که حوزه های انتخابیه را جدا جدا کرده اند و بهر محل مستقیماً نماینده داده اند آنوقت انجمن مرکزی آنها را در طهران قرار دادن این صحیح نیست و دوچار اشکالات خواهیم شد بعلاوه در حوزه بندیهای سایر نقاط که بعد می آید می بینیم که ترتیب فرق میکند بعضی اینطور شده که بمجلس نماینده مستقیماً داده اند ولی انجمن نظارت مرکزی آنرا در خارج از آن حوزه قرار داده اند و بعضی طور دیگر که انجمن مرکزی را در خود حوزه یعنی یکی از نقاط که در انتخاب قرار داده اند این ترتیب خوب نیست باید کلاً حوزه بندیها در تحت یک ترتیب باشد بنده پیشنهاد کرده بودم که آنچه نماینده بدارا اختلافه و توابع داده میشود یک مرتبه نوشته شود آن وقت مرکز آن ها را شهر طهران قرار بدیم عیب ندارد و دیگر آن که بجای انجمن های جزء را بنویسند بشعبه انجمن نظارت بجهت این که بین انجمن جزء و شعبه انجمن نظارت فرق کلی است .

حاج عزاله ملک - اینجا مقصود حاج سید ابراهیم در این انتخابات جمعی است و این غلط است و باعتماد بنده این انتخابات فقط راجع خواهد شد بخود طهران بجهت این که در این مورد

در لواسانات و رودبار قطرن و شیران که آنچه و تجریش را انجمن جزء قرار داده اند خوبست بفرمایند کدام يك از این ها صلاحیت دارد که انجمن مرکزی در آن تشکیل شود اگر آن را معلوم کردند آن وقت قبول میکنیم از ایشان که انجمن مرکزی در خود حوزه انتخابیه باشد باعتماد بنده در این حوزه بندیهای نظرات در این بوده که هر جا که در محل حوزه انتخابیه ممکن است انجمن مرکزی تشکیل شود در همانجا قرار داده اند مثل دماوند که انجمن مرکزی آن در خود دماوند است و در جا هائیکه ممکن نبوده است مثل همین لواسانات و رودبار و قطران و شیرانات در طهران قرار داده اند و این از روی مجبورت بوده است .

حاج سید ابراهیم - بنده مقصودم نه این بود که این چهارده نفر یا شانزده نفر با انتخاب جمعی منتخب شوند بنده مقصودم صحت عمل انجمن مرکزی بوده مثلاً خوار و ورامین و ایوان کی را یک نفر قرار داده اند و صحیح است بنده میگویم انجمن مرکزی آن ها هم باید در همانجا معین شود و منطقی نیست که بگویند خوار مثلاً یک حوزه انتخابیه است و مرکزش در طهران است .

رئیس - عده کل نمایندگان طهران شانزده نفر در این مخالفی نیست (اظهاری نشد) .

رئیس - دو فقره پیشنهادات خوانده میشود میفرستیم بکمیسیون پیشنهاد آقای حاج سید ابراهیم خوانده میشود (بمبارت ذیل خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم که عده نماینده در طهران بمناسبت هر پنجاه هزار نفر یک نفر هشت نفر نماینده معین شود پیشنهاد دیگر - محل انجمن مرکزی فشافویه و غار حضرت عبدالعظیم پیشنهاد دیگر - بنده پیشنهاد میکنم در حوزه بندی دارالخلافه این قسم قرار شود طهران و توابع ۱۴ نفر مرکز حوزه تهران و آنچه نوشته شده انجمن جزء نوشته شود شعبه انجمن نظارت .

رئیس - پیشنهاد آقای معزز الملک خوانده میشود (بمبارت ذیل خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم (۱) محل انجمنهای جزء در قانون انتخابات معین نشده بنظر انجمن مرکزی واگذار شود (۲) انجمن مرکزی هر حوزه انتخابیه در خود حوزه انتخابیه معین شود .

رئیس - میفرستیم بکمیسیون عجلتاً ده دقیقه تنفس است (در این موقع تنفس شد و پس از تنفس مجلس یکساعت قبل از ظهر تشکیل گردید) (صورت حوزه بندی قزوین و توابع بترتیب ذیل قرائت شد قزوین اطراف خرقان الموت رودبار یک نفر) .

رئیس - مخالفی هست در این باب .

ادیب التجار - در باب قزوین و مضافات قزوین اولاً در اینجا نوشته شده است قزوین و اطراف عقیده بنده این است که اطراف را تصریح بفرمایند اگر چه بطوریکه بنده پرسیدم در خارج و جواب دادند گویا مرادشان این است که از پشت قزوین تا حدود حوزه های معینه جزء مضافات قزوین محسوب است اگر مراد غیر از این باشد بفرمایند مافوق و اطراف و طالقان و الموت را نوشته یک نفر بنده باعتماد خودم این تعیین را بی مناسبت میدانم و حق این است که

فزون و اطراف آنرا یک نفر حق بدهند اگر مدعی این باشد که جمعیت فزون و اطراف صد هزار نفر نباشد گمان هم میکند با اطراف که منتهی باین بلوکات و حوزها میشود کمتر از صد هزار نفر باشد و در صورتی هم که چیزی کمتر باشد نظر با اهمیت شهر فزون و بهمان ملاحظاتی که تبریز را بیست و هفت نفر حق داده اند باید بقرون یک نفر حق بدهند حالا در خصوص طهران که بای تخت است حرفی ندارم ولی شهرهای دیگر را میتوانم مقایسه کنیم مثلاً تبریز را چنانکه عرض شد اگر بملاحظه جمعیت شهر تبریز باشد جمعیت آن منتهی بالغ بر سیصد هزار نفر باشد باستی سه نفر نماینده بخود شهر نوشته شده باشد پس اینکه آنجا را هفت نفر نماینده نوشته اند شاید بملاحظه اهمیت شهر است بهمین ملاحظه هم شده عرض میکنم که تنها فزون و اطراف را باید یک نفر حق بدهند دیگر اینکه طارم سفلی را از قلم انداخته اند و حال اینکه در انتخابات گذشته جزء فزون بوده و از طارم سفلی در درجه اول یک نفر نماینده منتخب شد از اینجهت در توابع فزون بنده پیشنهاد میکنم که طارم سفلی را اضافه کنند و با طالقان الموت و رودبار که یک نفر نماینده بآنها حق داده شود و خرقان و افشاریکشلو و بلوک زهرا هم یک نفر حق داده شود که سه نفر کله بقرون و مضافات نماینده حق داده باشیم بهمین ترتیبی که عرض شد که طارم سفلی هم ضمیمه فزون شود و همینطور هم پیشنهادی عرض کرده ام

محمد هاشم میرزا - اینکه آقای ادیب التجار فرمودند که شهرها اضافه شده است این فقط متعلق بطهران است نه سایر جاها برای تبریز هم که هفت نفر نوشته شده است اولاً خود شهر تبریز تنها نیست حدود اطراف شهر هم هست بملاوه هنوز که این مسئله را مجلس قبول نکرده است فقط کمیسیون این تقسیم را کرده است و باین ترتیب دو نفر وکیل برای فزون و اطراف گمان نمیکند کم باشد بجهت اینکه آنقدرها جمعیت ندارد

آقا میرزا احمد - اولاً این اشکال آقای ادیب التجار بمجلس نبود بکمیسیون بود برای اینکه او این ترتیب را معین کرده است ثانیاً فزون با این مضافاتی که دارد و مثل الموت رودبار طالقان خرقان و بیش از سیصد هزار نفر جمعیت دارد اگر انتخاب هر وکیلی از صد هزار نفر یک نفر است که فزون باید یک نفر و کله باشد از اینجهت بنده هم موافقم با پیشنهاد آقای ادیب التجار که سه نفر باید حق داد بقرون

آقا شیخ ابراهیم - اولاً در خصوص فزون اگر بنا باشد اینقدر مذاکرات بشود هم منظور در سایر جاها این مذاکرات بعفیه بنده خیلی مفصل خواهد بود اما طارم سفلی بمناسبت اینکه با خسه مناسبت دارد و سابق هم جزء او بوده است این را از بابت این تغییر داده اند روی آن گذاشتند که یک مقدار از فزون کمتر شده است و سه نفر بخسه حق داده اند و اینهم که خسه سه نفر نماینده حق داشته باشد در صورتیکه طارم سفلی هم روی آن باشد و فزون دو نفر این چنین مناسب است و چون جمعیت ملک ما احصایی ندارد و فقط این یک نظری است

که از رو تخمین با کمال دقت نموده اند و با این ترتیب گذراننده اند که مناسبت داشته باشد و بعفیه بنده این ترتیبی که گذارده شده است بهترین ترتیبها است که باز هم اگر آقایان غیر از این ملاحظاتی دارند ممکن است بیایند در کمیسیون اطلاعات و نظرات خودشان را بگویند که قبل از شور دویم اصلاح بشود

رئیس - مذاکرات گویا کافی است (گفتند کافی است) (اصلاح آقای ادیب التجار بعبارت ذیل قرائت شد)

بنده حوزهای انتخابیه راجع بقرون و مضافات را بترتیب ذیل پیشنهاد میکنم فزون و اطراف و طارم یک نفر طالقان الموت رودبار یک نفر خرقان و افشار و بیشکوه یک نفر

رئیس - فرستاده میشود بکمیسیون محل انجمن جزء فزون طالقان الموت

رئیس - مخالفی هست در این باب (اظهاری نشد) محل انجمن مر کزی فزون

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) خرقان افشاریکشلو و بلوک زهرا یک نفر

رئیس - در اینباب یک نفر وکیل باین نقاط مذکور داده شود مخالفی هست (اظهاری نشد) محل انجمن جزء حکومت نشین خرقان سیاه دهن نایب -

الحکومه نشین بلوک زهرا

رئیس - مخالفی هست در اینباب

ادیب التجار - چون افشاریکشلو و خرقان در تحت حکمرانی یک حکومت است محل انجمن جزء نماینده عقیده ام این است که در خرقان که در محل حکومت نشین خرقان معین کند

رئیس - پیشنهاد بکنید

حاج سید ابراهیم - بنده میخواهم عرض کنم نوشته اند حکومت نشین خرقان خوب است این را اسم ببرند و معین کنند که چه نقطه است همچنین در بلوک زهرا اینها را لازم است اسم ببرند بهمین واگذاری خوب نیست بهتر این است نقطه اش را معین کنند

ذکاء الملک - چون نظیر این مسائل زیاد است و آقایان نمایندگان ممکن است نظراتی داشته باشند مذاکره کردن در اینباب لازم نیست و پیشنهاد بکنند در کمیسیون مذاکره خواهد شد محل انجمن مر کزی فزون

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) (ترتیب حوزة بندی هم و توابع بترتیب ذیل قرائت شد) هم و توابع یک نفر

رئیس - مخالفی هست ؟

آقا میرزا ابراهیم قمی - چون مر کز بلوک قم و نایب الحکومه نشین او هم جاست است و از طرف شهرها تا حوزة شهر هم ده فرسخ ۷ فرسخ بعد مسافت دارد بهتر این است که محل انجمن جزء را جاسب قرار بدهند و همینطور هم پیشنهادی عرض کرده ام

رئیس - پیشنهاد آقای آقا میرزا ابراهیم قمی قرائت میشود (بعبارت ذیل قرائت شد) چون مر کز نایب الحکومه نشین قم جاست است و از اردهان و دهن اطراف هم بعد مسافت است بنده پیشنهاد میکنم

که محل انجمن جزء را جاست قرار بدهند که مر کز بلوک است

رئیس - فرستاده میشود بکمیسیون محل انجمن مر کزی قم

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) (ترتیب حوزة بندی سمنان و دامغان بعبارت ذیل خوانده شد) سمنان بیابانک دامغان جندق ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست گفتند خیر محل انجمن جزء سمنان حور دامغان جندق

رئیس - کسی ایرادی ندارد (گفتند خیر) محل انجمن مر کزی سمنان

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) حوزة شاهرود بسطام شاهرود بسطام بزدهن بیارجمند و خوار و توران جزء ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) محل انجمن جزء شاهرود بسطام بزدهن حالیه خوردی حرومه

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) محل انجمن مر کزی شاهرود

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) ترتیب حوزة بندی استر آباد بقرار ذیل خوانده شد استر آباد بندر جز - ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) انجمن جزء استر آباد بندر جز

رئیس - مخالفی هست - اظهاری نشد انجمن مر کزی استر آباد

رئیس - مخالفی هست (گفتند خیر) ترتیب حوزة بندی استر آباد بقرار ذیل خوانده شد استر آباد بندر جز - ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) انجمن جزء استر آباد بندر جز

رئیس - مخالفی هست - اظهاری نشد انجمن مر کزی استر آباد

رئیس - مخالفی هست (گفتند خیر) ترتیب حوزة بندی استر آباد بقرار ذیل خوانده شد استر آباد بندر جز - ۱ نفر

لواء الدوله - عرض کنم کمره ادرآن جلسه عرض کردم که تقریباً هفتاد هزار نفر جمعیت دارد و سابقاً یک نفر نماینده داشت محلات هم همینطور گلیایگان و خونسار هم حق یک نفر وکیل داشت از اینجهت بعفیه بنده خوب است همان مثل سابق عمل شود و اگر هم نیابت حکومت باشد حکومت کمره محلات سوا است یعنی دو حکومت دارد همینطور سایر بلوک علیحده حکومت دارد حق یک نفر نماینده دارند گلیایگان هم اگر چه در تحت حکومت آنهاست ولی این جزء بودن راهم نمیشود سند قرار داد برای اینکه این جز شدن مانع از این مطلب نمیشود بنده یک پیشنهادی در اینخصوص کرده ام بنظر آقایان خواهد رسید محل انجمن جزء - محلات - خنین سایر بلوک بتعمین حکومت

رئیس - مخالفی در اینباب نیست

لواء الدوله - این در سایر بلوک که بتعمین حکومت شد آنوقت اختیار با حاکم میشود و در تمام نقاط اختیار اغلب دادیم بملت بچاکم ندادیم سزاوار نیست که اختیار اینجا را بچاکم بدهند حالا در تعیین محل انجمن جزء سایر بلوک آقای آقا شیخ اسدالله اطلاع بیشتر دارند اگر ایشان تعین کنند بهتر است

ذکاء الملک - اینکه فرمودند محل انجمن جزء سایر بلوک معین نشده است بجهت این است که در کمیسیون که میخواستم محل انجمن جزء را تعیین بکنیم یکجائی بنظرمان نرسید که بتوانیم ترجیح بدهیم و آنجا را محل قرار بدهیم از برای انجمن جزء

این بود که واگذار بحکومت کردیم و هر جائی که بنظر او ترجیح داشته باشد اینجا را قرار بدهد نظیر این هم در اینجا زیاد است که بتعمین حکومت گذاشته ایم

حاج سید ابراهیم - بنده مقصودم این بود هر جائی را که نمیتوانند محل انجمن جزوش را معین بکنند خوب است بتعمین انجمن نظارت مر کزی واگذار بکنند نه بتعمین حکومت

رئیس - کتباً پیشنهاد بکنید محل انجمن مر کزی - محلات

رئیس - مخالفی نیست

حاج عز الممالک - با آن نظریکه در تعیین انجمن مر کزی ما داشتیم که هر جا محل حکومت است یک انجمن مر کزی داشته باشد یعنی کلیه یک نقطه باشد که نسبت بسایر جاها متابعت داشته باشد مناسب میشود که انجمن مر کزی کمره محلات قرار بدهند بنده پیشنهاد کرده ام که گلیایگان باشد یا اگر محلات را یک قسمت مستقلاً گمان نمیکند خوب است آنرا که جزء اصفهان یا جای دیگر قرار بدهند

حاج شیخ اسدالله - بنده مناسبت محلات را با اصفهان نمیفهم بجهت اینکه سه حاکم نشین بین آنجا و اصفهان فاصله است که چهل فرسخ راه است حالا اگر عده نفوسش باندازه یک نفر نماینده نباشد او را حرف ندارم ولی در هر صورت خودش یک محل مستقلی است و ادارات مستقل هم دارد و نماینده دولت برای ادارات او از مر کز میروند حتی در داشتن انجمن هم مذاکره کردند و کمیسیون داخله هم یک حقی از این باب که آنجا استقلال داشت منظور نمود جزء گلیایگان قرار دادند هم نمیدانم بجهت مناسبت است اگر میخواهد تسهیلی در انتخابات آنجا کرده باشد خوب است یک نقطه دیگر را بآنجا ضمیمه بکنند و حق یک نماینده بآنجا بدهید و مر کزش هم خود محلات باشد چون خودش حاکم مستقل دارد و جزء جای دیگر نیست

رئیس - دو فقره پیشنهاد شده است قرائت میشود (بترتیب ذیل قرائت شد) از طرف آقای حاجی عز الممالک بواسطه اینکه کمره و سایر الملوک جزء گلیایگان نموده بنده پیشنهاد میکنم که مر کز انتخابیه محل انجمن مر کزی کمره و محلات و سایر الملوک نیز گلیایگان شود) از طرف آقای لواء الدوله بعبارت ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم که از محل ذیل بطریق ذیل نماینده انتخاب شود گلیایگان یک نفر خونسار یک نفر کمره یک نفر - محلات و سایر الملوک یک نفر

رئیس - فرستاده میشود بکمیسیون حوزة بندی گلیایگان و خونسار یک نفر خونسار یک نفر کمره یک نفر - محلات و سایر الملوک یک نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) محل انجمن مر کزی خونسار یک نفر کمره یک نفر - محلات و سایر الملوک یک نفر

لواء الدوله - عرض کنم گلیایگان در سابق یک نفر نماینده داشته است و با خونسار هفتاد هزار نفر هم جمعیت بیشتر باید داشته باشد حالا این چهار جا دو نفر نماینده دارد یعنی پنج نقطه محلات و کمره و سایر الملوک گلیایگان و خونسار دو نفر نماینده معین شده و این تقریباً برای یک جمعیت دو بیست هزار نفری خیلی کم است برای اینکه بترتیب انتخابات لابد باید

هفتاد هزار باشد و اینکه هر چند هزار نفری یک وکیل میگویند داشته باشد آن دفعه هم بنده عرض کردم که ماها هر ده هزار نفری یک وکیل میخواهیم اگر چه یک داغ دل بس است برای قبیله محل انجمن جزء خوانسار - گلیایگان

رئیس - مخالفی هست در اینباب (گفتند خیر) محل انجمن مر کزی گلیایگان رئیس مخالفی هست

لواء الدوله - عرض میکنم باید محل انجمن مر کزی گلیایگان در خود گلیایگان باشد و انجمن مر کزی خونسار هم در خونسار باشد بجهت اینکه ما رای دادیم که انتخابات مستقیم باشد دو درجه نباشد حالا میبینم که باز دو درجه شده و غیر مستقیم است مستقیم این است که از خود محل انتخاب میشود میروند بر مر کز نمایندگانی که از آنجا برود بمحل دیگر (ترتیب حوزة بندی عراق بقرار ذیل خوانده شد) سلطان آباد دوار خو فراهان مشک آباد ۱ نفر

رئیس - در این باب مخالفی نیست (گفتند خیر) محل انجمن جزء سلطان آباد زلف آباد فراهان - مشک آباد

حاج عز الممالک - بنده پیشنهاد کرده ام راجع بشک آباد و غیره قرائت شود مشک آباد بلوک است و مر کزش ابراهیم آباد می باشد بهترین است که ابراهیم آباد نوشته شود

رئیس - پیشنهادی را که کرده ام میفرستیم بکمیسیون محل انجمن مر کزی سلطان آباد

رئیس - مخالفی هست (گفتند خیر) کراز - قره کهریر - سره بند - سده یک نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (اظهاری نشد) محل انجمن جزء کراز سره بند کوه رود

حاج شیخ اسدالله - اینهم همان مطلبی است که فرمودند کراز یک بلوک است مفصل یک محل معینی را که وسط باشد باید انجمن جزء اش را قرار داد

رئیس - پیشنهادی میفرستیم بکمیسیون - محل انجمن مر کزی سلطان آباد

حاج سید ابراهیم - در انجمن مر کزی همان اشکال سابق باز پیش میاید بجهت اینکه محل انجمن جزء را جای دیگر و انجمن مر کزی را جای دیگر قرار دادن صحیح نیست و مر کز انتخابات حوزة کراز و قره کهریر و غیره را سلطان آباد قرار دادن باینکه یک نفر وکیل بآنجا بعلیحه و مستقیماً داده اند صحیح نیست تفریش آشتیان - گرگان را (حوزة تفرش - زچلو در قسی - خلجستان رود بار ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست در اینباب (اظهاری نشد) محل انجمن تفرش - آشتیان - گرگان - چنداب - کمیزان - دستجرد

رئیس - مخالفی هست در اینباب (اظهاری نشد) محل انجمن مر کزی سلطان آباد رئیس مخالفی هست (گفتند خیر)

رئیس - عده نمایندگان عراق کلیه سه نفر مخالفی هست (مخالفی نبود) زنجان و حومه حوزة خسه طارم علیا و سفلی طارم سفلی ۱ نفر

ادیب التجار - طارم سفلی بایستی با فزون برابرتابا خسه که آقای زنجانی فرمودند لوله بنده اینجامخالفم که طارم سفلی ضمیمه زنجان باشد و ضمیمه فزون نباشد

حکومتش هم دخلی بزنجان ندارد محل انجمن جزء زنجان طارم علیا در رام - سردان

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) محل انجمن مر کزی زنجان

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) حوزة سلطانیه - اهر رود - زنجان رود ۱ نفر

آقا میرزا احمد - جمعیت سلطانیه و اهر رود پنجاه هزار نفر نمیشود نمیدانم بچه ملاحظه است که یک نفر وکیل بآنجا حق داده اند - محل انجمن جزء سلطانیه - قرا بوطاه - سجاس - خوئین

رئیس - مخالفی هست در اینباب

آقا میرزا احمد - جواب سؤال بنده را ندادند

رئیس - اگر جواب میخواستند میدادند وقتی که جواب نمیدهند یا جواب ندارد باینکه اهمیتی بآن نمیدهند محل انجمن مر کزی - زنجان

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) سجاسه رود ایل افشار - بلوک غربی و ایلات دوزک ۱ نفر

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) محل انجمن جزء - سجاس - خوئین محل انجمن مر کزی زنجان

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد)

رئیس - عده نمایندگان آنجا سه نفر مخالفی نیست (اظهاری نشد) (ترتیب حوزة بندی کرمانشاه) کرمانشاه - ماهی دشت - هر سین - چچمال - خالصه جات و میان دربند ۱ نفر

آقا سید حسین کزازی - این تقسیم خیلی بی مناسبت شده است برای کرمانشاه و ماهی دشت و هر سین و چچمال و میان دربند خالصه جات چون عده اینها پیش از آنها است باید دو نفر وکیل حق بدهند که سنقر و کلیائی (یک نفر) از ماهی دشت ناقص شیرین هم یک نفر اینجا بد تقسیم شده است محل انجمن جزء - کرمانشاه رباط - هر سین - بیستون سراب نیلوفر

رئیس - مخالفی هست

معز الملک - میخواستم سؤال بکنم رباط اسم جائی است یا اینکه کاروانسرائی است از قراری که بنده تحقیق کرده ام اسم یک کاروانسرائی است که برای انجمن جزء معین کرده اند

لواء الدوله - خود کرمانشاه یک شهر معظمی است و جمعیت او هم همینقدر هست که حق یک نفر نماینده بخود شهر بدهند اطراف او را باید علیحده حق بدهند

آقا سید حسن کزازی - چنانچه عرض کردم کرمانشاه و اطراف یک نفر کم است بنده چهار نفر پیشنهاد کرده ام که دو نفر برای شهر و اطراف باشد و یک نفر هم برای ایلات از ماهی دشت ناقص شیرین و یک نفر هم از بیستون تاسنقر و کلیائی و دیگر رباط را که آقای معز الملک سؤال کردند کاروانسرائیست ولی حکومت نشین ساکنین آنجا است محل انجمن مر کزی - کرمانشاه

رئیس - مخالفی در محل انجمن مر کزی نیست (اظهاری نشد)

کاهر انتخابی کوران هارون آباد زهاب و اطراف قصر اطراف یک نفر

عز الملک - برای کرمانشاه مادر کمیسیون هم چهار نفر رای دادیم و در اینجا تقسیم هم غلط شده

۳

است بهترین است که آقای مخبر تقاضا کنند بر گردد بکمیسیون و درست تقسیم بشود .

ذکاء الملك - پیشنهاد هم که شده است بر گردد بکمیسیون .

رئیس - پس مذاکره نشود .

ذکاء الملك - خیر بر گردد بکمیسیون تا اصلاح شود .

رئیس - مابقی این قانون میماند برای جلسه آتی راپورت کمیسیون بود چه راجع بورتعبدالعلی مجاهد خوانده میشود (بعبارت ذیل قرائت شد) لایحه وزارت در خصوص وراثت عبدالعلی مجاهد مطرح مذاکره گردید نظر باستحقاق ورعایت مال وراثت عبدالعلی مجاهد که در راه آزادی مقتول شده کمیسیون بودجه با کثرت آراء بمطابق پیشنهاد وزارت مالیه پانزده ساله ماهی ده تومان در باره وراثت عبدالعلی مجاهد برقرار میشود .

ماده - ماهی ده تومان پانزده ساله بورات قانونی عبدالعلی مجاهد داده میشود .

رئیس - مخالفی نیست در این باب .

افتخار الواعظین - بنده فقط سؤال میکنم از مخبر کمیسیون بودجه که آیا تحقیق کرده اند که وراثت قانونی آن چند نفر هستند و بچه شکل بین آنها تقسیم میشود اگر تحقیق شده است خوب است توضیح بدهند .

حاج عز الممالک - مدرک این راپورت ها اغلب همان لایحه وزارت مالیه است حالا چند نفر وراثت هستند کمیسیون همچنین اطلاعی ندارد .

رئیس - رأی میگیریم باین ماده واحده یکمرتبه دیگر هم قرائت میشود (مجدداً قرائت شد) .

رئیس - آقایانیکه تصویب میکنند ماهی ده تومان باین ترتیب بورته قانونی عبدالعلی مجاهد داده شود ورقه سفید خواهند داد و آنها نیکه مخالفند ورقه سیاه .

(اوراق رأی اخذ شده آقای حاج میرزا رضاخان برارذیل استخراج نمود) ورقه سفید علامت قبول (۴۶) ورقه آبی علامت رد (۱) .

رئیس - با کثرت (۴۶) رأی از (۷۶) نفر نمایندگان حاضر تصویب شد مدتی است بعضی مطالب بکمیسیون مبتکرات رجوع شده است هنوز راپورت نداده اند تقاضا میکنم که کمیسیون مبتکرات هر چه زودتر منعقد شود و راپورت آن مطالب را بدهند آقایان آقا میرزا رضاخان و آقا محمد که از کمیسیون فوائد عامه استعفاء داده بودند آقایان علیزاده و سعیدالاطباء بعضویت کمیسیون فوائد عامه عوض آنها انتخاب شدند دستور جلسه آتی از این قرار است بقیه قانون انتخابات راپورت کمیسیون بودجه راجع بورته فتح الله خان مجاهد در دستور مخالفی هست .

افتخار الواعظین - راپورت کمیسیون بودجه راجع بورته مرحوم و کیلالتجار مدتی است مابین آقایان نمایندگان تقسیم شده است و بنده اطلاع دارم که بکسان مرحوم افتخار سخت میگردد و مخصوصاً این مبلغی را که کمیسیون بودجه تصویب کرده است برای مصارف تعلیم اولادش است بنده تقاضا میکنم که این راپورت کمیسیون بودجه هم در جزء دستور جلسه آتی گذارده شود که تکلیف ورته آن مرحوم معلوم شود .

رئیس - اگر مخالفی نباشد این جزء دستور جلسه آتی گذارده میشود (مخالفی نبود) .

ناصر الاسلام - چون اشخاصی را که فرمودید از کمیسیون فوائد عامه استعفاء داده اند بنده هم مدتی است که استعفاء داده ام عوض بنده را هم انتخاب بفرمائید .

رئیس - در جلسه آتی اعلام میکنم که انتخاب کنند دیگر در دستور مخالفی نیست (اظهاری نشد) (مجلس دودقیقه بعد از ظهر ختم گردید) .

جلسه ۲۸۵

صورت مشروح روز پنجشنبه ۲۲ شهریور شعبان ۱۳۲۹

آقای رئیس سه ساعت قبل از ظهر بجای خود جلوس نمودند و پس از ده دقیقه مجلس افتتاح گردید صورت مجلس روز سه شنبه ۲۰ را اسدالله خان کردستانی قرائت نمودند غائبین جلسه قبل غائب بدون اجازه : میرزا اسدالله خان کردستانی غائبین با اجازه سلیمان میرزا - نجم آبادی آقایانی که از وقت مقرر تأخیر نمودند آقا میرزا احمد - آقا شیخ رضا - شبانی - دکتر لقمان ۵ دقیقه متین السلطنه - آقا شیخ حسین یزدی - آقا میرزا رضای مستوفی نیم ساعت معزز الملک نیر السلطنه یک ساعت آقای مدرس حاج امام جمعه - آقا میرزا ابراهیم قمی یک ساعت و ده دقیقه دکتر حیدر میرزا یک ساعت ۳۵ دقیقه .

رئیس - در صورت مجلس ملاحظاتی هست **حاج آقا** - بنده در حوزه بندیها آنطوری که در صورت مجلس نوشته شده مخالف نبودم که بمجلس نیاید و یا وزیر داخله باشد یعنی نگفتم که بنظر وزیر داخله واگذار کنیم زیرا همان محظوری که هست باز باقی خواهد بود بنده عرض کردم وقتی که میزان را صد هزار نفر قرار بدهیم در انتخابات و این رای قانونی بکنیم و بعنوان قانون از مجلس بگذرانیم باینکه قرار دادیم این میزان را که شرط بکنند درش که اگر هم زیاد شد بهمان مقداری که زیادتر شد بهمان مقدار حق انتخاب داشته باشند نه اینکه باز همان یک نفر باشد .

آقا میرزا احمد - بنده راجع بحوزه بندی قزوین عرض کردم عده کم است نگفتم عده زیاد است .

حاج عز الممالک - راجع بحوزه بندی عراق بنده اظهاری کرده بودم در صورت مجلس اظهار نشده است .

رئیس - این سه فقره اصلاح میشود دیگر اعتراضی نیست؟ (اظهاری نشد) .

رئیس - صورت مجلس تصویب شد قانون انتخابات .

(حوزه انتخابیه آذربایجان)

تبریز و اطراف آن ۷ نفر

رئیس - مخالفی هست .

حاج شیخعلی خراسانی - بنده هم با عده نمایندگان آذربایجان مخالفم هم با عده شهر تبریز و اطراف آن این هفت نفری که معین کرده اند مال هفتصد هزار جمعیت است تبریز منتهی جمعیتی را که بشود تخمین بکنیم سیصد هزار نفر خواهد بود اطرافش هم اگر صد هزار نفر داشته

باشد و بدهات تبریز هم حق انتخاب نمایند داده اند آن وقت جائی باقی نمیماند که جزء تبریز باشد اگر از حیث عدد ملاحظه کرده باشند این است که عرض کردم و اگر از حیث اهمیت است که اکثر نقاط اهمیت دارند خوب است که برای هر صد هزار نفر یک نماینده قرار بدهیم یا اینکه بگویند از پنجاه هزار تا شصت هزار نفر یک نماینده بدهند آقای مخبر توضیح اینرا بفرمائید .

آقا سید حسین اردبیلی - این مسئله تا درجه معلوم شد که فقط نقطه نظر کمیسیون بعد نفوس نیست علاوه بر عده نفوس بعضی چیزها هم ملحوظ است چنانچه در خصوص طهران مسلم است که فقط عده نفوس منظور نبود که آن عده ده نفر تصویب شد بلکه نظر باهمیتی که داشت وجهات دیگر که لازم بود منظور شد وقتی که آن نقطه نظر را ملاحظه کنیم در تبریز هم عیناً همان جهات هست نباید فراموش کرد که تبریز در واقع ثانی اتین تهران واقع است همه جا در داخل و خارج تبریز را بیک نظر اهمیت نگاه میکنند و اهمیت هم دارد در وقت انتخابات هم انجمن ایالتی آذربایجان را ثانی اتین و تالی مرتبه مجلس شورای ملی فرض میکردند و همان انتظار های بزرگ که از چنان نقطه معظم داشتند در آن موقع مهم بنام دنیا نشان دادند و حالا گمان میکنم که اگر فقط عده را ملاحظه کنیم باید ملاحظه عده نفوس تهران را هم کرد و اگر همان جهت اهمیت را در نظر بگیریم تبریز و اطرافش را (۷) نفر زیاد نیست و همین اندازه که نوشته شده است بمناسبت نزدیکتر است و شاید عده هفتصد هزار نفر نباشد ولی آن طوری هم که آقای حاج شیخعلی فرمودند سیصد هزار نفر نیست بیک قدر قلبی از هفتصد هزار نفر کمتر است و اگر از میزان عده بگذری زیادتر شده باشد آنهم بنظر بنده شاید بیش از یک نفر زیاد نباشد و این زیادتی هم در صورتیکه مجلس علاوه بر عده نفوس اهمیت محلی را در نظر بگیرد چنانچه در خصوص شهر طهران ملاحظه کرده جای انکار نخواهد بود و اگر فقط عده نفوس منظور بشود چنانچه حقیقتش هم این ترجیح در اینصورت هم چون معلوم نیست که عده نفوس تبریز و توابع تاچه اندازه از هفتصد هزار کمتر است لذا از هفت نفر کمتر را بنده تصدیق نمیکنم .

افتخار الواعظین - اولاً آقایان بدانند بنده که مخالف هستم با عده نمایندگان منحصر بآذربایجان نیست با عده نمایندگان فارس هم مخالفم با خود خراسان هم مخالفم و اما بعضی از آقایان که نظر باهمیت میفرمایند در موقع گذاردن قانون و در مقابل حقوق ملی تمام افراد باید یکدیگر مساوی هستند و هیچکس برتری بردیگری ندارد پس بنده اهمیت موقع را جداً تکذیب میکنم و عرض میکنم که باید اینجا نشست و بملت ایران از روی یک مأخذ صحیح حقوق داد یا باید گفت که صد و پنجاه هزار نفر حق یک نفر دارند و در موقع تقسیم هم نباید فرق گذاشت آن کسیکه در اقصای بوشهر و سیستان نشسته است با آن کسیکه رجحان و اهمیت ندارد و بنده از آقایان سؤال میکنم که ۲۵ نفر وکیل